

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

עם כל תקוני חז"ל ועם כל האופנים המועילי' והשויים דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרין וקנינא אנן סהדי דחתימי לתתא מן האלוף וחכם אביר הרופאים יצ"ו הנ"ל ליד זכות כל א' וא' ממקבלי מתנה הנ"ל על כל מאי דכתיב ומפרש בשטר זה מראשו ועד סופו במנא דכשר למקניא ביה, ומה שהיה ונעשה בפנינו עה"מ היום יום א' י' לוליו שיי"ן סמ"ך ה"א לפק פה מנטובה כתבנו וחתמנו ונתננו ליד כל א' וא' ממקבלי מתנה הנ"ל להיות דם וביד באי כחם לעדות זכות וראיה והכל שריר וקים :

ידידיה שלמה בכמוה"ר משה מנורצי זצוק"ל :
אלעזר בכמוה"ר אברהם פרויניצאל זצ"ל :

DAVID KAUFMANN.

II.

TESTAMENT OF LEB NORDEN.

THIS testament is interesting less from its intrinsic merits than from the fact that it was written by an ordinary London business man. Its date is Thursday, 4th of Iyar, 1741, and the MS. forms one page (fol. 140) of No. 22 of Dr. Neubauer's Catalogue of the MSS. in the London Beth Hammidrash.

העתק צוואה מהמנוח הרבני מה' ליב נארדן זצ"ל לבנו

בני היקר זלמן שיי לא אעמוס עליך הרבה צואות והזהרות ופקודי' כי די וטוב לך אם תקיים אזהרות ופקודי התורה. רק אזכירך מעט: אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתני מנעורי וכמה השנחתי עליך ועל תקנתך. ע"כ יהי זכרוני נגד עיניך תמיד. כבוד את בוראך הרבה מאוד כי היא חייך ואורך ימיך ואין הצלחה אמיתית בלתי. לך בדרכי הישרי' והתרחק מאוד מן העבירה מן הכיעור ומהדומה לה. הרחק עצמך מכל מיני שחוק. ואל תעסוק בהם כלל כי רבי' חללי' הפילו. ומעולם ראיתי שכל המתעסקי' בשחוק נעקרו ונדלדלו והבתי' ששחקי' בהם נחרבו עד היסוד. ומלבד זה הם עיקר הגורמי' ביטול התורה. ואפילו¹ בלאטרי אל תניח כא' לפרקי' ועתים רחוקי'. ובהמרה (שקורין וועטין²) אל תעסוק כלל. וכל דברי' האלו הם יצר רע של איבוד ממונ'. ואך להעשיר נגד רצון הבורא. הרחק מאוד הגאווה והגאון הן במחשבה והן במעשה. ואל תרגיל עצמך במלבושי גאווה או בהוצאות בית הרבה וכלי' נאים לחתנאות כי כל זה איבוד ממונ' וחיי הבל וגורמים בלבול הראש לעשות מומ' בכח כדי להרוויח והרבה פעמי' מביאים לידי נזק מלבד ביטול התורה שגורמי'. תן

¹ Lottery.

² Betting.

השגחה בשבע עינים על המתנה טובה המעות שחנני ה' בחסדו אשר הנחתי לך כי לאו כל יומא מתרחיש ניסא • ואל תהי קמצן בנתינת צדקה • הרחק מאוד מאוד מן הכעס ומן המחלוקת ועל תבקש להשתרר על אחרי • הרגל עצמך במדת טובו • כבד את אמך כמו שצוותה התורה • ואל תעזבה כל ימיך • שמע לעצת אחי אנשיל כי הם ישינחו על תקנתך יותר מאחירי • בוודי • ואם תתמיד בתורת השם תדע המדות הטובות אשר תעשה ותחי' בהם בעהז ותירש חי עולם הבא הנצחי • ומפני זה אמרו ותלמוד תורה כנגד כולם • ואל תבקש שום עילה לבטל שום דבר מצוואתי • כל זה כתבתי פה לונדון יום ה' ד' אייר תק"ט לפק ממני איך ליב נארדן • ותתמיד ליתן חלקך לעניי קרובי שהיינו רגילים ליתן בחיי עם אחיי וגיסי :

My dear son, I will not burden you with many injunctions, for it will suffice for thee to obey the laws contained in the Torah. Yet, think of me always, for you know my love and my care for you. Honour thy Maker, walk in the ways of the upright, avoid both what is evil and what may seem so. Never gamble, for gambling has slain many victims; it leads to loss of money and to the neglect of the Torah. Moreover, it is an attempt to acquire wealth against the will of God. Avoid ostentation and arrogance, whether in thought or deed; dress simply, live simply, and be sparing in your household expenditure. Extravagance is the cause of worry, so be careful with the legacy I leave you, for miracles do not happen every day. But in giving alms be open-handed. Avoid quarrels, seek not to dominate others; be slow to anger. Honour your mother, and strive to perfect your character.

III.

THE TESTAMENT OF ELEAZAR BEN SAMUEL.

DR. GÜDEMANN publishes this text on pp. 295-298 of his *Quellen-schriften*, etc. (1891), from a Mersbach MS. Another copy may be found in the Bodleian (Cat. Neubauer, No. 907, fol. 164a). This copy opens with the lines:—

צואה הגונה	דרכיה דרכי נועם
ראויה ובחונה	להודיע לכל העם

and closes with the following passage:—

חסלת צוואת בית אבי הח"ר אלעזר הלוי המכונה הח"ר זלמן זקלך לעולמו
בראש השנה קי"ח ל' ביום ראשון ונקבר ביום שני בראש השנה •